

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**  
Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van  
GO! middenschool De Moerbei te MOERBEKE-WAAS**

---

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Doorlichtingseenheid	2000000285
Instelling	GO! middenschool De Moerbei
Beleidsverantwoordelijke	Christel BRUGGE
Adres	Hospicestraat 16 - 9180 MOERBEKE-WAAS
Telefoonnummer	09-346.82.04
E-mail	info@moerbei.be
Website	<a href="http://www.moerbei.be">http://www.moerbei.be</a>
Bestuur	GO! scholengroep Het leercollectief
Adres	Brusselsestraat 97 - 9200 DENDERMONDE
Scholengemeenschap	Scholengemeenschap Reinaert
Adres	Brusselsestraat 97 - 9200 DENDERMONDE
CLB	GO! centrum voor leerlingenbegeleiding Prisma
Adres	Dr. Verdurmenstraat 2 - 9100 SINT-NIKLAAS
Dagen van het doorlichtingsbezoek	10-02-2020, 11-02-2020, 12-02-2020, 13-02-2020, 14-02-2020
Samenstelling van het doorlichtingsteam	Lieve CLAES Els MERTENS Peter RÖMERS Jean-Luc WITTEVRONGEL

## INHOUDSTAFEL

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag.....	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting? .....	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit? .....	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie? .....	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?.....	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting? .....	4
2	Administratieve situering .....	5
3	In welke mate ontwikkelt de doorlichtingseenheid haar eigen kwaliteit? .....	5
4	In welke mate verstrekt de doorlichtingseenheid kwaliteitsvol onderwijs? .....	8
4.1	Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003).....	8
4.2	Het specifiek gedeelte in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2005/045) .....	10
4.3	Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in de tweede graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/029) .....	12
4.4	Plastische opvoeding in 2de graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2005/082) .....	14
4.5	Engels in de tweede graad tso (leerplan 2012/024). .....	16
4.6	De rapportering en oriëntering.....	18
5	In welke mate voert de doorlichtingseenheid een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne? .....	20
6	Respecteert de doorlichtingseenheid de regelgeving? .....	22
7	Samenvatting.....	23
7.1	In welke mate ontwikkelt de doorlichtingseenheid haar eigen kwaliteit? .....	23
7.2	In welke mate verstrekt de doorlichtingseenheid kwaliteitsvol onderwijs? .....	23
7.2.1	De rapportering en oriëntering.....	23
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	24
7.3	In welke mate voert de doorlichtingseenheid een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?.....	25
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen.....	26
9	BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID .....	27

# 1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

## 1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt de doorlichtingseenheid haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de doorlichtingseenheid kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van vier onderzoeken:





- een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
- een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
- een onderzoek van één kwaliteitsgebied
- een onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

## 1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de doorlichtingseenheid tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

## 1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de doorlichtingseenheid aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie de doorlichtingseenheid stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	<p><b>Beneden de verwachting</b> Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.</p>
	<p><b>Benadert de verwachting</b> Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.</p>
	<p><b>Volgens de verwachting</b> Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.</p>
	<p><b>Overstijgt de verwachting</b> Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.</p>

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van de doorlichtingseenheid of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de doorlichtingseenheid of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

#### 1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de doorlichtingseenheid. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als de doorlichtingseenheid in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als de doorlichtingseenheid niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de doorlichtingseenheid zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de doorlichtingseenheid gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de doorlichtingseenheid kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de doorlichtingseenheid aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

#### 1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De doorlichtingseenheid ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de doorlichtingseenheid een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de doorlichtingseenheid bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg [www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

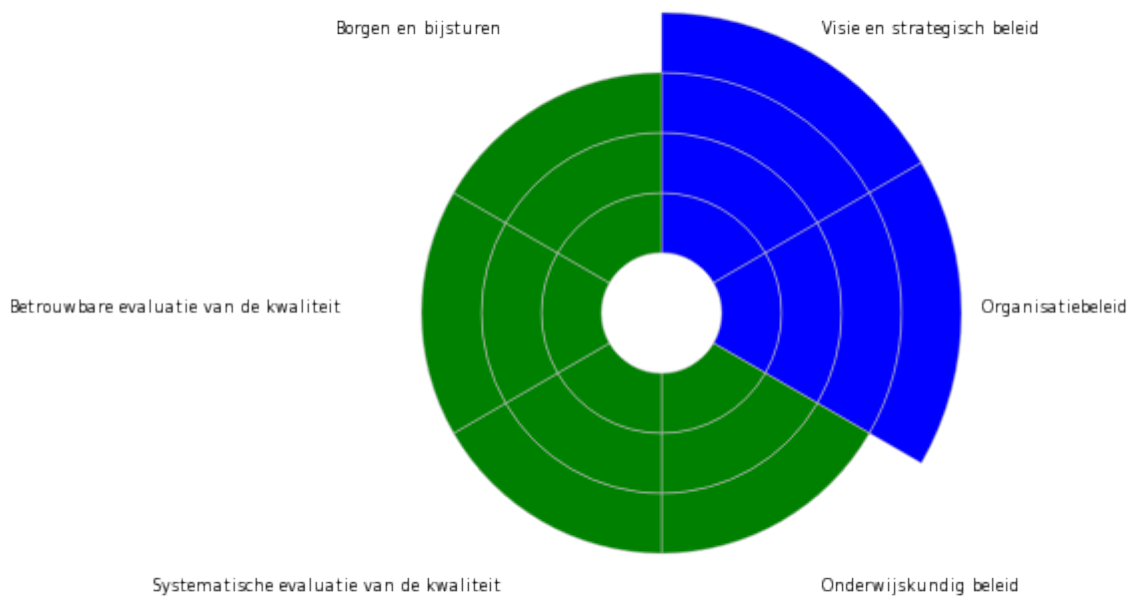
## 2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid GO! middenschool De Moerbei (doorlichtingseenheid 2000000285). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

- GO! atheneum Lokeren (125948)
- GO! middenschool De Moerbei Moerbeke-Waas (43588).

Het aanbod van de doorlichtingseenheid en een overzicht van de onderwijslesplaatsen is terug te vinden als bijlage bij dit verslag.

## 3 In welke mate ontwikkelt de doorlichtingseenheid haar eigen kwaliteit?

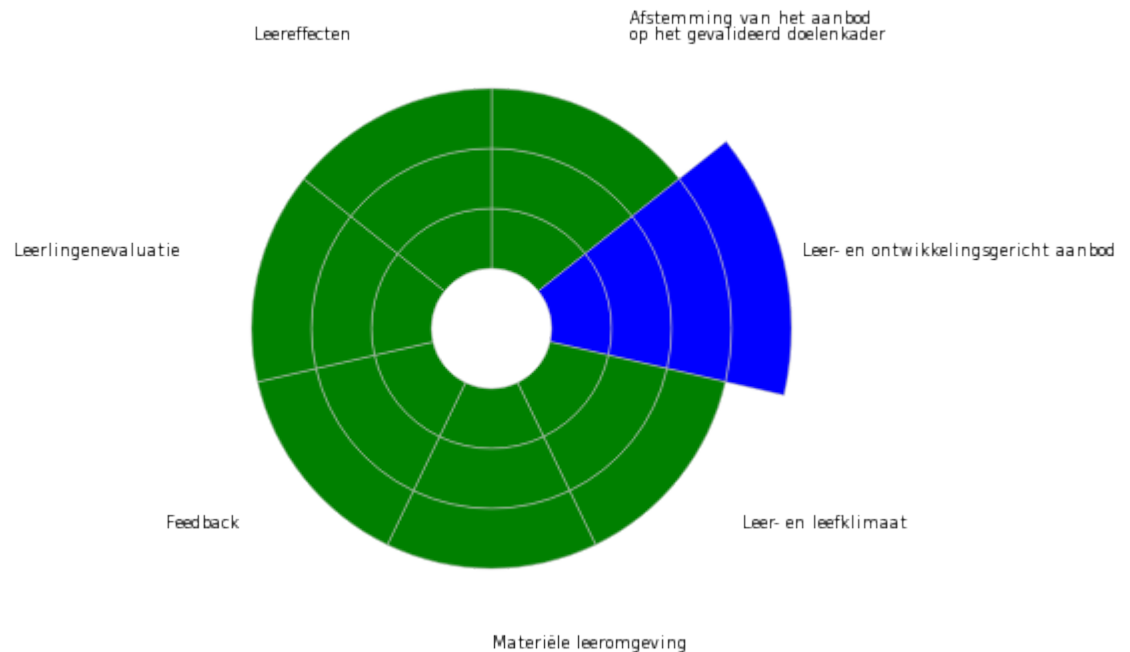


Visie en strategisch beleid	<p>De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze vertrekt voor haar visie vanuit de overtuiging in 'OMEGA' wat staat voor Oriëntering, Motivatie, Eigenaarschap, Groei en Ambitie. Dat alles met als doel de leerlingen te stimuleren naar leerwinst en totale persoonlijkheidsontwikkeling. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Uit de verschillende onderzoeken blijkt dat die leerlinggerichte aanpak breed en zichtbaar ingang vindt in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De leraren voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk om de visie te realiseren. De school evalueert haar visie in een open dialoog, monitort de implementatie ervan samen met de leraren en stuurt ze bij waar nodig. Zo wordt de 'nestwerking', waarbij leraren in co-teaching les geven in multifunctionele ruimtes, regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd op basis van specifieke input en context gegevens. De gesprekken met ouders en leerlingen getuigen van een warme school waar de visie echt leeft.</p>
Organisatiebeleid	<p>De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij ze bewust inzet op de talenten van de leraren. In de school heerst een participatieve en innovatieve cultuur. De verschillende, laagdrempelige mogelijkheden van inspraak dragen bij tot het welbevinden van het schoolteam, de leerlingen en de ouders. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Het cultuurproject rond monumenten in samenwerking met de gemeente getuigt hiervan. De school stimuleert vernieuwing, reflectie, leren van en met elkaar en expertisedeling tussen de teamleden. Dit gebeurt in de eerste plaats via de zogenaamde 'nestwerking'. Leerlingen krijgen hier ondersteuning op maat en worden gestimuleerd om zelfstandig te werken en het leerproces zelf in handen te nemen. Door een cultuur van zelfreflectie, regelmatige feedback en intensieve samenwerking, is het team gericht op voortdurende verbetering. De school werkt samen met anderen zoals de scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdienst om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. Het onderzoek rond rapportering en oriëntering bevestigt de informatierijke, laagdrempelige en open communicatie. met ouders en leerlingen.</p>
Onderwijskundig beleid	<p>De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. Ze geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm vertrekkende vanuit de betrokkenheid van een kleinschalig team en aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken. De onderzoeken onderwijsleerpraktijk tonen een overwegend positief leer- en leefklimaat aan. Het beleid ondersteunt, geeft vertrouwen aan het schoolteam en zet in op de voortdurende ontwikkeling van de competenties van elk teamlid. Hiervan getuigen onder meer de vele interne en externe professionaliseringsmogelijkheden.</p>

Systematische evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert systematisch verschillende aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk. Evaluaties zoals bij startende leraren of het systematisch opvolgen van de rapportcommentaren, gebeurt door de directeur die zich hierin laat assisteren door een beleidsmedewerker. Andere evaluaties, zoals van de 'nestwerking', gebeuren samen met de betrokken teamleden. De opvolging van de vorige doorlichting is een ander sterk voorbeeld van systematische evaluatie.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners zoals leerlingen, ouders, de pedagogische begeleidingsdienst en het ondersteuningsnetwerk in functie van leerzorg. De school besteedt bij haar evaluaties nadrukkelijk aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. Het beleid zet tevens bewust in op monitoring van de volledige schoolloopbaan van haar leerlingen met als doel het eigen aanbod te versterken. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft een goed zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Zoals de vernieuwing van de studieplanning in 2B. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Zo sturen ze de 'nestwerking' continu bij aan de hand van opmerkingen en ervaringen van de betrokken leraren, leerlingen en ouders. Uit het onderzoek onderwijsleerpraktijk blijkt dat de school de expertisedeling en de samenwerking tussen een aantal vakgroepen nog kan versterken.

## 4 In welke mate verstrekt de doorlichtingseenheid kwaliteitsvol onderwijs?

### 4.1 Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003).



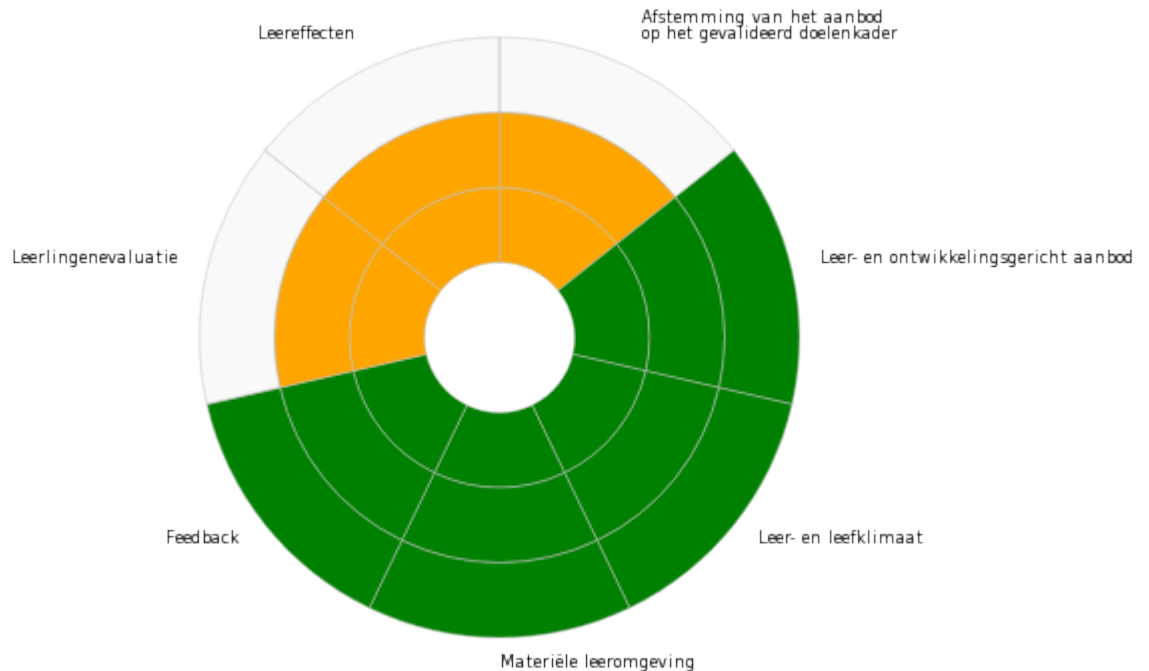
**Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader** Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het eventuele aanbod van een hoger verwerkingsniveau of een hogere moeilijkheidsgraad is afgestemd op de doelgroep en heeft geen negatieve impact op het aanbod en de leereffecten met betrekking tot het verwachte beheersingsniveau.

**Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod** De leraar benut de beginsituatie van de leerlingen om voor iedere leerling haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces af te stemmen op de leerbehoeften van iedere leerling. Ze formuleert hoge verwachtingen afgestemd op iedere leerling. Het aanbod is bij uitstek samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leeractiviteiten zijn gevarieerd op het vlak van inhoud, contexten, groeperingsvormen en moeilijkheidsgraad. De leraar expliciteert consequent de lesdoelen en gebruikt waar mogelijk authentieke en realistische contexten die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Ze biedt regelmatig strategieën aan die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. De manier waarop de leraren het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.



Leer- en leefklimaat	De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd. Ze begeleidt de leerlingen naar positieve interactie en wederzijdse steun. Ze motiveert de leerlingen actief door uitdaging en spanning te creëren. Ze verhoogt het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht en zowel op de vorige stappen als op de volgende stappen in het leerproces. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraar kan de transparantie nog versterken door de beoordelingscriteria voor alle taken gelijkgericht vorm te geven. Het regelmatig inzetten van zelf- en peerevaluatie maakt de leerlingen mee eigenaar van hun eigen leerproces.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

## 4.2 Het specifiek gedeelte in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2005/045)



Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

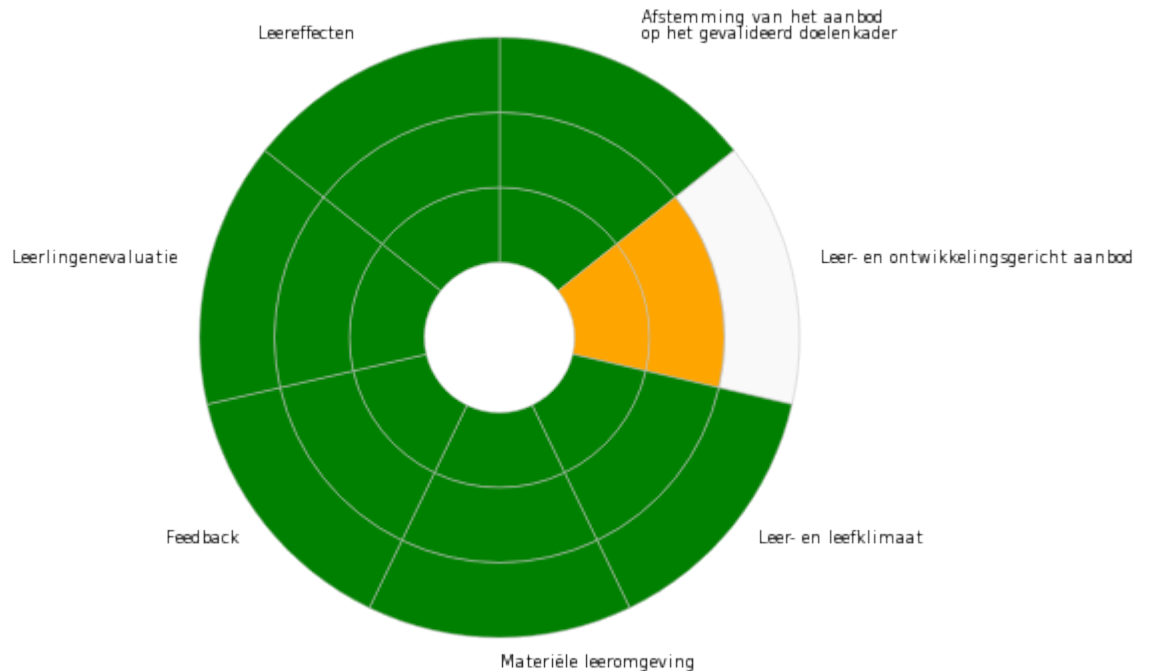
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De opdrachten zijn voldoende gericht op het aanleren van manuele en machinale vaardigheden. Echter binnen het aanbod werken de leerlingen overwegend met massief hout waardoor het verwerken van plaatmaterialen onderbelicht blijft. De doelstellingen in verband met het afwerken van constructie-elementen komen zowel praktisch als theoretisch te beperkt aan bod. Hierdoor zijn de volledigheid, het evenwicht van het aanbod en de afstemming op het verwachte beheersingsniveau nog werkpunten.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraar benut de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en overwegend uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het geïntegreerd projectmatig vormingsconcept is al vrij goed ingeburgerd en concreet uitgewerkt aan de hand van verschillende projectdossiers en is zichtbaar in de onderwijsleerpraktijk. Hierdoor is het aanbod veelal samenhangend, activerend en ondersteunt het leren. De noodzakelijke voorbereidende opdrachten van de meestal functionele eindproducten geven betekenis aan het leren. De opdrachtenreeks vertoont voor de vaardigheden een logische en graduele opbouw. Dit is nog niet zo sterk het geval voor de kennis en de vak-attitudes. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. Er zijn nog groeikansen om binnen de geïntegreerde opdrachten meer aandacht te hebben voor de verankering van de noodzakelijke basiskennis.

Leer- en leefklimaat	De leraar is zeer begaan met de leerlingen en creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Hij motiveert de leerlingen, ondersteunt en waardeert hen. De leraar benut de kansen die een beperkte groepsgrootte biedt optimaal. Hij gaat zeer vaak met de leerlingen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. Sterk presterende en zwak presterende leerlingen krijgen evenveel waardering. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De school beschikt over een machinezaal en montageruimte die voldoende groot is voor de huidige groep leerlingen. De noodzakelijke machines zijn aanwezig maar sommige zijn verouderd. De school voorziet in voldoende ICT-mogelijkheden om de lessen te onderbouwen en de leerlingen ICT-vaardigheden aan te leren. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraar geeft geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij hij vertrekt vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De kleine klasgroep biedt de leraar de mogelijkheid om de feedbackgesprekken steeds nauw te laten aansluiten op de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Via de evaluatiedocumenten krijgen de leerlingen op het einde van het project schriftelijke feedback waarbij er aandacht is voor sterke punten en werkpunten. De rapportcommentaren richten zich voornamelijk op de motivatie en inzet van de leerling. Het is nog een groeikans voor de leraar om deze meer ontwikkelingsgericht vorm te geven.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Ze is al voldoende breed maar de leraar laat nog kansen liggen om te komen tot een transparante en betrouwbare evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De toetsen zijn te vaak eenzijdig gericht op kennis en te weinig afgestemd op de doelen. Op de evaluatiefiches van de praktijklessen is er een eerste aanzet tot het gebruik van evaluatiecriteria maar de afstemming met het beheersingsniveau van de doelen is nog een werkpunt. De evaluatie van de doelen met betrekking tot het instellen en bedienen van de machines verdient meer aandacht. De leraar heeft in de evaluatie ook oog voor attitudevorming maar hiervoor ontbreken nog beoordelingscriteria. De leerlingen worden op het einde van een project betrokken bij de evaluatie via een zelfevaluatie. Deze zelfevaluatie wordt sinds dit schooljaar ook besproken met de leerlingen en al meer ingezet om het leerproces bij te sturen.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, de positieve indicaties over het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

### 4.3 Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in de tweede graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/029)



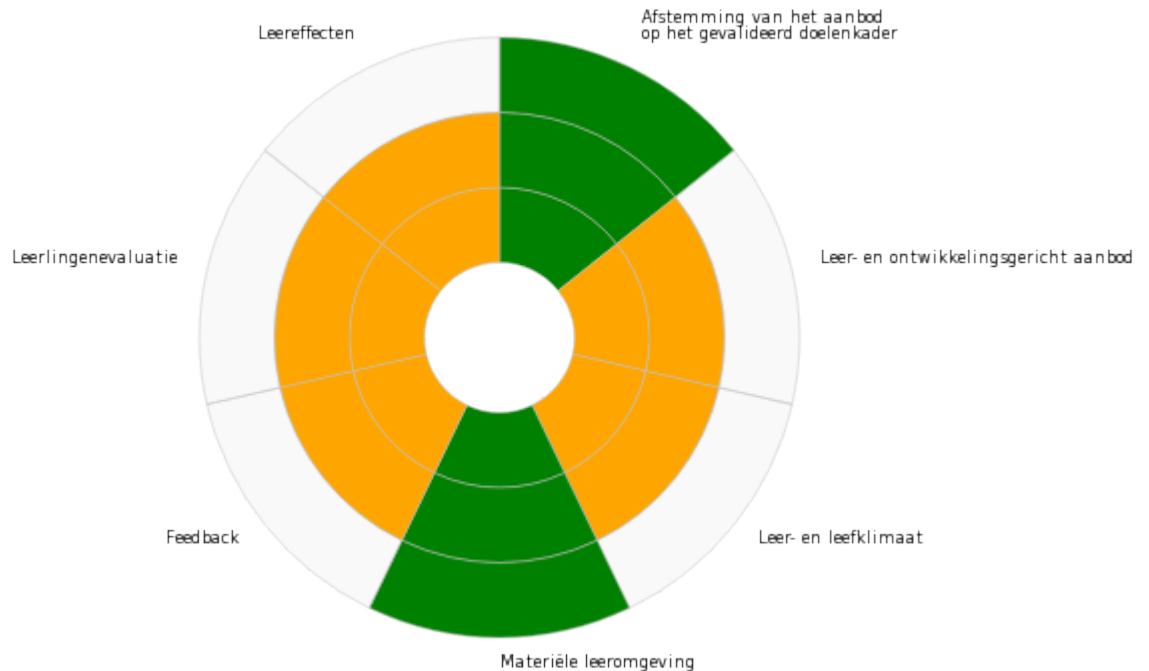
**Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader** Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraar actualiseert het lesmateriaal continu.

**Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod** De leraar stelt haalbare doelen voor de meeste leerlingen. De afstemming van het onderwijsleerproces op de talige competenties van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. Er blijven nog kansen liggen om via gerichte differentiatie het aanbod uitdagender te maken voor alle leerlingen. Het aanbod is veelal betekenisvol en activerend. Er is echter minder ruimte voor experiment en zelfontdekkend leren waarbij de leerlingen het eigen leerproces in handen nemen. De leeractiviteiten zijn nog beperkt gevarieerd op het vlak van werkgroeperingsvormen. De leraar biedt strategieën aan die het leren bevorderen en past consequent de afgesproken passende maatregelen op het vlak van de begeleiding van leren en studeren toe. De onderwijsorganisatie is gericht op het bereiken van de doelen.

**Leer- en leefklimaat** De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. Het engagement en de vakdeskundigheid van de leraar stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in. De indeling van het vaklokaal belemmert soms de geïntegreerde aanpak en bemoeilijkt het bereiken van de praktijkgerichte doelstellingen. De school heeft concrete plannen om aan dit knelpunt tegemoet te komen.
Feedback	De leraar geeft geregeld feedback, waarbij ze vertrekt vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. Ze hanteert daartoe geregeld zelfevaluatie om de leerlingen tot reflectie aan te zetten. De leraar kan de feedback nog versterken door deze weloverwogen af te stemmen op de doelen en op de volgende stappen in het leerproces van de individuele leerling. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het motiverend en ontwikkelingsgericht formuleren van de feedback op de rapporten is nog een aandachtspunt.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatie via toetsen, opdrachten en projecten sluit aan bij het beheersingsniveau uit het gevalideerd doelenkader. De leraar kan de evaluatie nog versterken door te differentiëren en door een brede variatie aan evaluatievormen doelgericht in te zetten. Dat zal tevens een hefboom vormen om de groei bij de leerlingen beter in beeld te brengen en om de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

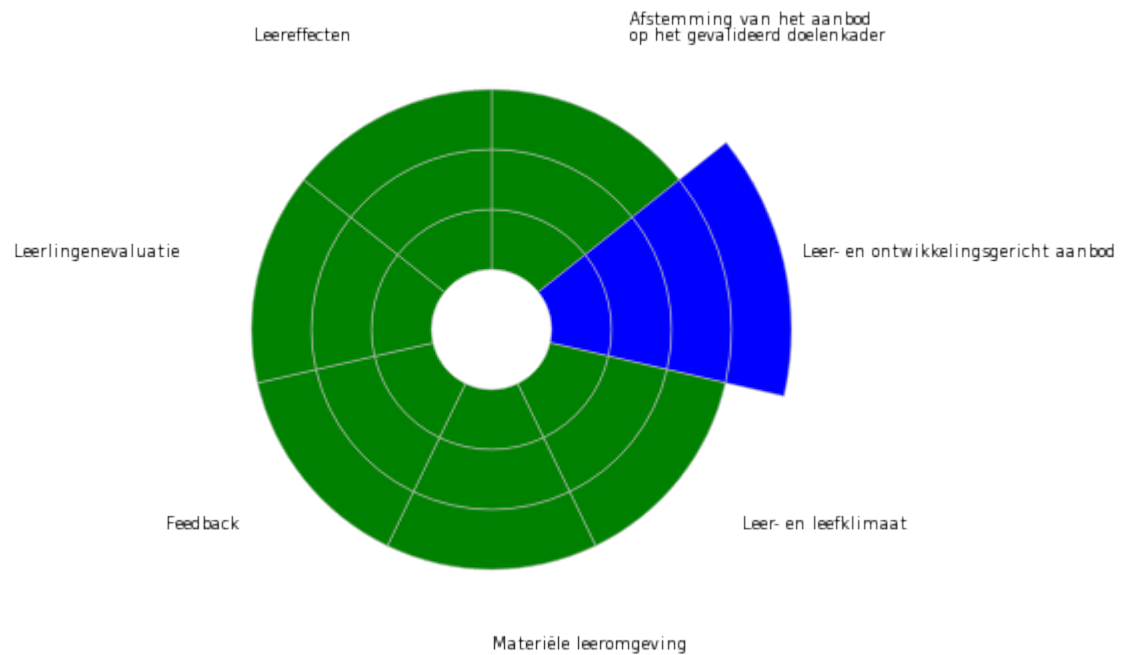
#### 4.4 Plastische opvoeding in 2de graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2005/082)



Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Creatief denken krijgt een eerder eenzijdige invulling en is daardoor een aandachtspunt. Het aanbod is vrij evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. ICT- en mediawijsheid komen te weinig aan bod.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraar heeft zicht op de voorkennis, context en ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen. Het is een uitdaging voor de leraar om deze beginsituatie te benutten om uitdagende doelen te stellen voor alle leerlingen. De leraar laat nog kansen liggen om het aanbod samenhangend, betekenisvol en activerend te maken. De leerlingen krijgen weinig kansen om te experimenteren en zelfontdekkend te leren. De opdrachten sluiten weinig aan bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. De leraar besteedt beperkte aandacht aan strategieën die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. In het projectwerk komt dit meer aan bod. Dit kan inspiratie bieden om de onderwijsleerpraktijk te versterken. De onderwijsorganisatie in blokken bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraar levert inspanningen om een positief leer- en leefklimaat te creëren. De afspraken zijn echter onvoldoende duidelijk en afgelijnd. De leraar grijpt niet of onvoldoende in bij ongewenst gedrag. De leraar laat nog kansen liggen om leerlingen positief te motiveren en te ondersteunen. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen, hoewel beter meubilair kan bijdragen tot meer ergonomisch verantwoord zitcomfort. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraar geeft voornamelijk productgerichte feedback. Die is duidelijk, constructief en gedoseerd en past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laat echter kansen liggen om de feedback positief motiverend en ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Leerlingevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Zo peilt ze onvoldoende naar begrippen en kunstbeschouwing. Attitudes krijgen een te groot aandeel in de puntenvorming. De leraar laat nog kansen liggen om te komen tot een brede evaluatie. Zo is de evaluatievorm vrijwel steeds dezelfde. De zelfevaluatie door de leerlingen krijgt slechts een beperkte rol in het evaluatieproces.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn beperkte indicaties van kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met aandacht voor de leerprestaties.

#### 4.5 Engels in de tweede graad tso (leerplan 2012/024).



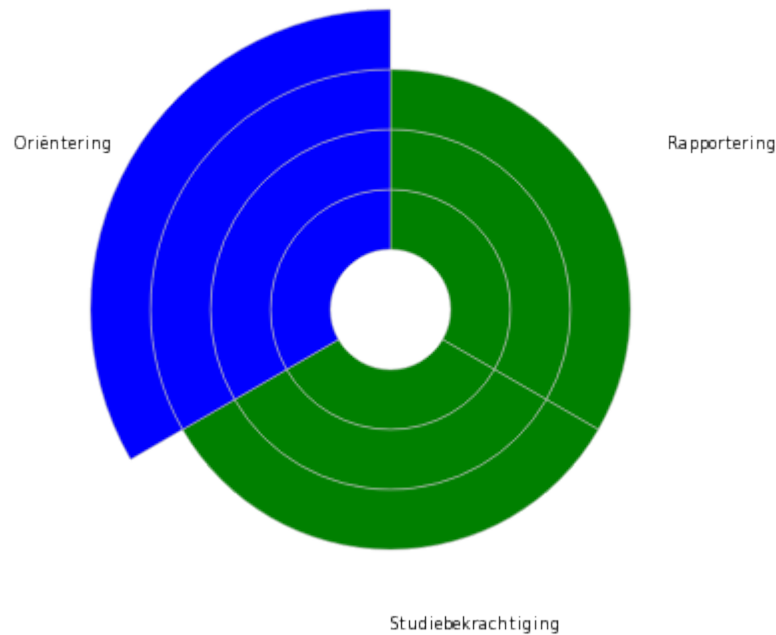
**Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader** Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het eventuele aanbod van een hoger verwerkingsniveau of een hogere moeilijkheidsgraad is afgestemd op de doelgroep en heeft geen negatieve impact op het aanbod en de leereffecten met betrekking tot het verwachte beheersingsniveau.

**Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod** De leraar benut de beginsituatie van de leerlingen om voor iedere leerling haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijs-leerproces af te stemmen op de leerbehoeften van iedere leerling. Ze formuleert hoge verwachtingen, afgestemd op iedere leerling. Het aanbod is bij uitstek samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leeractiviteiten zijn gevarieerd op het vlak van inhoud, contexten, groeperingsvormen en moeilijkheidsgraad. De leraar expliciteert consequent de lesdoelen en gebruikt waar mogelijk authentieke en realistische contexten die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Ze biedt regelmatig strategieën aan die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. Door de kleine klasgroepen is er sinds dit schooljaar een graadklas ingericht. Om tegemoet te komen aan de grote heterogeniteit van de klasgroep, zet de leraar sterk in op binnenklasdifferentiatie. De leerlingen van het 2e leerjaar krijgen hierbij de kans hun kennis en expertise te delen met de leerlingen van het 1e leerjaar. De manier waarop de leraar het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.



Leer- en leefklimaat	De leraar creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Ze motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. De leraar maakt efficiënt gebruik van de lestijd. Ze begeleidt de leerlingen naar positieve interactie en wederzijdse steun. Ze motiveert de leerlingen actief door uitdaging en spanning te creëren. Ze verhoogt het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht en zowel op de vorige stappen als op de volgende stappen in het leerproces. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraar kan de transparantie nog versterken door de beoordelingscriteria voor alle taken gelijkgericht vorm te geven. Het regelmatig inzetten van zelf- en peerevaluatie maakt de leerlingen mee eigenaar van hun eigen leerproces.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

## 4.6 De rapportering en oriëntering



- Rapportering** Het schoolteam rapporteert aan leerlingen en ouders over het bereiken van de doelen en over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De school hanteert duidelijke afspraken op schoolniveau over het schrijven van ontwikkelingsgerichte rapportcommentaren. Ze volgt actief op hoe de leraren hiermee omgaan en weet dat ze de schoolbrede implementatie nog kan versterken. De rapportering vindt tijdig en geregeld plaats. Ze is helder, breed en informatief. Leerlingen en ouders vinden de rapportering duidelijk, begrijpelijk en vlot toegankelijk en krijgen de mogelijkheid tot mondelinge toelichting bij het rapport.
- Studiebekrachtiging** Het schoolteam hanteert afspraken om beslissingen te nemen over de studiebekrachtiging van individuele leerlingen. De afspraken zijn uitgewerkt in een vademecum en gekend door de leden van het schoolteam. De studiebekrachtiging staat los van elementen die niet met het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling te maken hebben. Een doorgaans kwaliteitsvolle evaluatie van de doelen in het gevalideerd doelenkader onderbouwt die beslissingen.

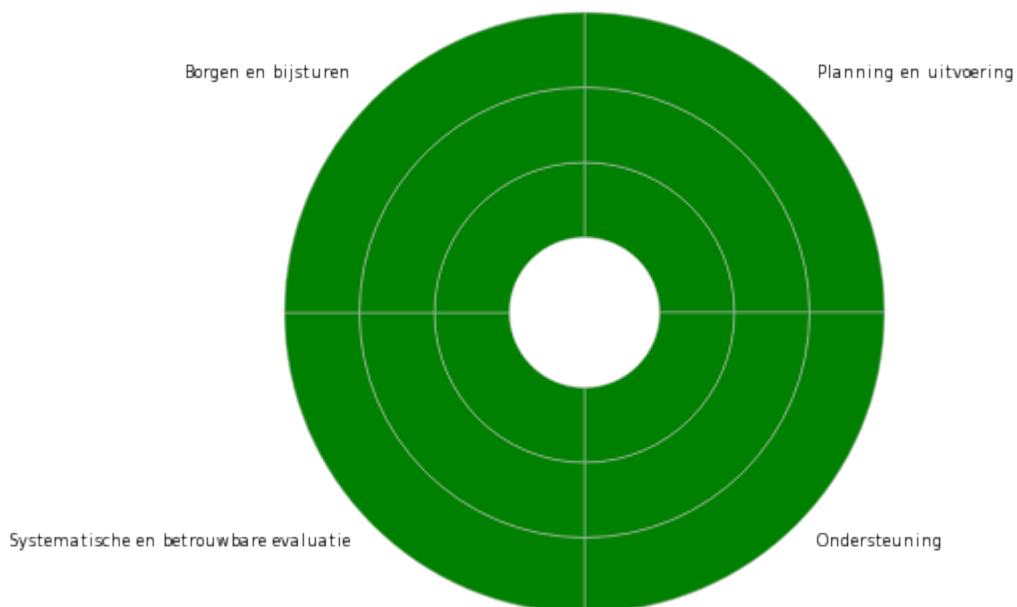
## Oriëntering

Het schoolteam formuleert adviezen op maat in functie van de onderwijsloopbaan van de leerlingen. De oriëntering houdt evenwichtig rekening met zowel de studieresultaten, de competenties, de interesses en de mening van de leerlingen, als met de mening van de ouders. De oriëntering is evenwichtig gebaseerd op de beginsituatie, de geboden begeleiding, de behaalde doelen, de competenties, de interesses en de ingeschatte mogelijkheden van de leerling. De inspanningen op het vlak van schoolloopbaanbegeleiding sluiten aan bij de schoolcultuur, waarin het welbevinden van elke leerling centraal staat. De gedreven manier waarop het schoolteam de leerlingen oriënteert, geeft blijk van een grote betrokkenheid en warme zorg voor de toekomst van elke leerling en is een voorbeeld van goede praktijk.

## 5 In welke mate voert de doorlichtingseenheid een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de doorlichtingseenheid is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de doorlichtingseenheid hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- gebouwen en onderhoud
- ongevallen en hulpverlening
- verwarming.



Planning en uitvoering

De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. Aanpassingen, zoals het omschakelen van stookolie op gas voor de verwarming, gebeuren doordacht en met oog voor duurzaamheid.

Ondersteuning

De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Ondanks de schaarse middelen weet de school de oude gebouwen in goede staat te houden en de leerlingen het nodige comfort te bieden.

Systematische en betrouwbare evaluatie	De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Het globaal preventieplan en het jaaractieplan vormen een ondersteuningsmiddel waarmee de school systematisch de nodige terugkerende acties en controles bewaakt. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Zo gebruikt ze de data van de ongevallen om een duidelijke analyse te maken die de frequentie en oorzaken in kaart brengt. Dit resulteerde bijvoorbeeld tot het in vraag stellen van het gebruik van de trampoline. De school betreft relevante partners bij de evaluaties. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten met oog voor duurzaamheid. De school pakt systematisch de renovatie van de klassen aan om tegemoet te komen aan onder meer de nestwerking.

## 6      **Respecteert de doorlichtingseenheid de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

## 7 Samenvatting

### Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

### 7.1 In welke mate ontwikkelt de doorlichtingseenheid haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	★
Organisatiebeleid	★
Onderwijskundig beleid	●
Systematische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

### 7.2 In welke mate verstrekt de doorlichtingseenheid kwaliteitsvol onderwijs?

#### 7.2.1 De rapportering en oriëntering

Rapportering	●
Studiebekrachtiging	●
Oriëntering	★

## 7.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003).	Het specifiek gedeelte in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2005/045)	Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in de tweede graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/029)	Plastische opvoeding in 2de graad bso in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2005/082)	Engels in de tweede graad tso (leerplan 2012/024).
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	◆	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	★	●	◆	◆	★
Leer- en leefklimaat	●	●	●	◆	●
Materiële leeromgeving	●	●	●	●	●
Feedback	●	●	●	◆	●
Leerlingenevaluatie	●	◆	●	◆	●
Leereffecten	●	◆	●	◆	●



### 7.3 In welke mate voert de doorlichtingseenheid een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

- Planning en uitvoering ●
- Ondersteuning ●
- Systematische en betrouwbare evaluatie ●
- Borgen en bijsturen ●

## 8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de doorlichtingseenheid een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de doorlichtingseenheid:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
  - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Engels in de tweede graad aso (leerplan 2012/003).
  - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in de tweede graad bso in de studierichting verzorging-voeding (leerplan 2010/029).
  - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Engels in de tweede graad tso (leerplan 2012/024).
  - De kwaliteit borgen van de rapportering en oriëntering.
  - De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- 
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor het specifiek gedeelte in de tweede graad bso in de studierichting hout (leerplan 2005/045).
- 
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor plastische opvoeding in 2de graad bso in de studierichting verzorging-voeding (leerplan 2005/082) (erkenningvoorwaarde).

## 9 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

*“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”*

DE	Administratieve instellingsnummers
2000000285 - GO! middenschool De Moerbeke	43588 (volledig) + 125948 (gedeeltelijk)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

- Hospicestraat 16 - 9180 MOERBEKE-WAAS

Het aanbod van de administratieve instellingsnummers die gedeeltelijk behoren tot de doorlichtingseenheid bestaat uit:

<b>125948 - GO! atheneum Lokeren</b>
<b>so</b>
<b>2de en 3de graad ASO</b>
1ste lj Economie ASO 2
2de lj Economie ASO 2
<b>43588 - GO! middenschool De Moerbeke Moerbeke-Waas</b>
<b>so</b>
<b>1ste graad</b>
1ste lj A
1ste lj B
2de lj Hout - Metaal
2de lj Mechanica-elektriciteit
2de lj Mode - Verzorging-voeding
2de lj Moderne wetenschappen
2de lj Sociale en technische vorming
<b>2de en 3de graad ASO</b>
1ste lj Wetenschappen ASO 2
2de lj Wetenschappen ASO 2
<b>2de en 3de graad BSO</b>
1ste lj Basismechanica BSO 2
2de lj Basismechanica BSO 2
1ste lj Hout BSO 2
2de lj Hout BSO 2
1ste lj Verzorging-voeding BSO 2
2de lj Verzorging-voeding BSO 2
<b>2de en 3de graad TSO</b>
1ste lj Elektromechanica TSO 2
2de lj Elektromechanica TSO 2